

MAGYARÁG

1939. APRIL. 23

VIII. No. 112

1 lei

Tulajdonos: „Frima” S. A. Bejegy. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Felelős kiadó:
ÜZV. PASZTOR EDENE

Alapította: PASZTOR EDE

Felelős szerkesztő:
Dr. Zoltán Jenő

Bejegyezte: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea—Nagyvárad, P. M. Viteazul 4

Hétfőn érkezik Gafencu Londonba

Chamberlain fogadja a román külügyminisztert, aki Chamberlainnel és Halifax-sze folytatott tárgyalások után vacsorán jelenik meg az angol királynál

Gafencu külügyminiszter külföldi útja során vasárnap érkezik Londonba, ahol szer-niszterelnökkel és Halifax lorddal, majd György király fogadja kihallgatáson. Kihallga-utolsó napján, kedden meglátogatja az angol flotta és szárazföldi hadsereg gyakorlótereit majd szerdán folytatja útját Páris felé.

lést folytatott Göring mar-sallal, aki most tért vissza Olaszországból. Tudvalevő, hogy Göring Hitler első ta-nácsadója Közép- és Délke-leurópa politikájában.

A német sajtófőnök nyilatkozata Romániáról

Az „Universal” jelenti:

Berlin, ápr. 21. Gafencu külügyminiszter berlini látoga-tásának második napja is ugyanolyan kellemes atmoszfé-rában telt el, mint az első nap. Ezt a német külügyminiszteri-um vezető körei ki is hangsú-lyozzák és a Gafencu Ribben-tropp tanácskozás legmegfele-lőbb kommentárjának tekintik.

A német politikai körök Dietrich német sajtófőnök nyi-latkozatát, amelyet a sajtó tisz-teletére adott banketten a ki-sebbségi kérdéssről tett, általá-ban igen nagyjelentőségűnek tartják.

Ditrich dr. ez alkalommal teljes meglepetését fejezte ki a németek irányában tanusi-tott magatartással szemben. Nyíltan kijelentette, hogy a nemzeti szocialista párt és a német külügyi politika vélemé-nye szerint Románia vezet a délkeleteurópai kisebbségi po-litika tekintetében.

Ezeket a nyilatkozatokat — amelyeket Dietrich dr. tett — aki Hitler közvetlen környeze-téhez tartozik — igen jelentő-seknek tartják, mert ez olyan problémákra vonatkozik, ame-lyek iránt Németország külpo-litikája közeli érdeklődést ta-nusított.

Dietrich ezután hamisnak minősítette azt az állítást, hogy a német külpolitika va-lamilyen formában támogat-ná a Románia elleni revíziós törekvéseket.

A mai helyzetben dr. Diet-rich kijelentései szenzációt kel-tettek és nagyjelentőségű poli-tikai ténynek tekintik

Semmi sem bizonyíthatja mánia irányában.

jobban, mint ez a nyilatkozat, Hozzá kell tennünk, hogy

Németország magatartását Ro-

Gafencu hosszas megbeszé-

A magyar államférfiak elhagyták Rómát

A jugoszláviával való barátság kihangsúlyozása egyik legfontosabb eredménye a római utnak

Róma, ápr. 21. Szombaton reggel 9 óra husz perckor Te-leky Pál gróf magyar minisz-terelnök és Csáky István gróf magyar külügyminiszter el-utaztak Rómából.

Az újabb jelentések szerint pénteken éjjel fél 12 órakor hivatalos jelentést adtak ki a római megbeszélésekről, amely lényegében a következőket tar-talmazza:

„Azok a szívélyes megbe-szélések, amelyek több ízben lofolytak a Duce, Ciano gróf valamint a magyar államfér-fiak között, teljes dokumen-tumát adták annak a baráti légkörnek, amely a két ál-lam között fennáll. A meg-beszélések alkalmával érin-tették mindazokat a kérdése-ket, amelyek közelről érintik Középeurópa és a Dunavidék helyzetét. A két állam kor-mányát meglepedéssel tölti el az a tudat, hogy minél na-gyobb szilárdságot tudtak te-rementeni a politikai, gazdasá-gi kérdésekben. A két állam minden tevékenysége abban

merül ki, hogy a szomszédos államokkal való békét és jó-viszonyt továbbra is ápolják. A két állam jövőbeni célja a

barátságos államokkal való együttműködés további fej-lestése”.

A jugoszláv sajtó részletesen foglalkozik a római megbeszélésekkel

A nemzeti sajtó nagy részle-tességgel foglalkozik a római megbeszélésekkel. A jugoszláv sajtó különösen annak a két pohárköszöntőnek szentel nagy figyelmet, amely két nappal ezelőtt hangzott el Rómában s amelyeknek keretében Musso-lini és Teleky Pál magyar mi-niszterelnök hangoztatták a

Jugoszláviával való barátság és szoros együttműködés ki-terjesztését. Több jugoszláv lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy a római meg-beszélések igen kedvező kiha-tással lesznek Ciano gróf olasz külügyminiszter és a jugoszláv külügyminiszter tervbe vett velencei találkozására.

A bolgár sajtó nagy figyelmet szentel a jugoszláv-magyar tárgyalásoknak

A bolgár sajtó ugyancsak nagy figyelmet szentel a római találkozásnak. A bolgár lapok kiemelik, hogy az új balkáni helyzet megvitatása is napi-

renden szerepelt Rómában, minthogy az új balkáni hely-zet Magyarországot, bár Közép-európában fekszik, mégis kö-zelről érinti.

MA: húsvéti ajándékakciónk 37. száma

Gyújtogatás okozta a francia óceánjáró pusztulását

Nagyértékű kincsek semmisültek meg a tűzvészben

Páris, ápr. 21. Tegnapi hírt adtunk arról, hogy a havrei kikötőben kigyulladt és elpusztult a „Páris” nevű nagy óceánjáró gőzös, amely a francia tengerészet egyik büszkesége volt. A francia sajtó nagy veszteségnek tartja a hajó elpusztulását és azt is felemlíti, hogy háboru esetén a „Páris” óceánjáró igen értékes szolgálatokat tehetett volna a gyarmati csapatok szállításánál. Az Intrasigeant című lap nyíltan azt írja, hogy a hajón bűnös kezek idézték elő a tűzvészt. A megindult tűzvizsgálat egyelőre a legnagyobb titokban folyik, de ennek ellenére is több érdekes adat került nyilvánosságra arra vonatkozólag, hogy az értékes hajó valóban bűnös és vakmerő merényletnek esett áldozatul.

A tűz a gőzös pékműhelyében tört ki és pillanatok alatt továbbterjedt. Az állambiztonsági detektívek, amikor kéziszivattyúkkal a kezükben be akarták hatolni a pékműhelybe, az ajtót zárva találták, úgyhogy baltákkal kellett maguknak utat törni. A vizsgálatot vezető hivatalos személyek kihallgatták a hajó pékműhelyének egész személyzetét, de a valómásokból mindössze az a két feltevés alakult ki eddig, hogy vagy rövidzárlat, vagy merénylet történt. A személyzet távozása után azonban nem égtek a lámpák a pékműhelyben, így tehát továbbra is az a gyanú marad fenn, hogy idegen személyzet álkulccsal behatolt a műhelybe és ott tűzfejlesztő gépet helyezett el.

A hajó értékes francia műkincseket is készült Amerikába szállítani. Köztük a Louvre-múzeum hatalmas értékű műkincseit, amelyeket a newyorki világkiállításra akartak szállítani.

tani. Ezeket a műkincseket túl remeke, köztük Renoir két nyomó részben megmentették. gyönyörű képe azonban a tűzvész áldozata lett.

Megkezdődött a magyar csapatok leszerelése

Budapest, ápr. 21. A Havas távirati iroda hivatalos magyar körökből nyert értesülése alapján közli, hogy a magyar csapatoknak a román határ mentéről való visszavonása és egyben leszerelése április 12-én megkezdődött és normális me-

derben folyik a teljes leszerelés felé. Ez a hivatalos híradás cáfolata azoknak az ellentétes híreknek, amelyek azt terjesztették, hogy Magyarországnak szándékában sincs behívott korosztályait hazaküldeni.

Kettős gyilkossági kísérlet Constanța

Konstanca, ápr. 21. Tegnapi éjjel tizenkét óra tájban Stefan Ilie konstancai kikötőmunkás behatolt Dumitru Nicolae tengerész házába. A tengerészt és feleségét ágyban, alva találta. Baltát ragadott és a két al-

vóra sújtott. A megtámadottak sikoltozására a szomszédok felébredtek és segítségükre siettek, a merénylőnek azonban sikerült elmenekülnie. A Dumitru házaspárt életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Április 24-én érkezik Romániába az angol kereskedelmi küldöttség

Az angol kereskedelmi minisztérium tegnap este az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A kereskedelmi miniszter április 4-én bejelentette az alsóházban, hogy Sir Frederick Leithross, az angol kormányfőkérdésére. Sir Frederick

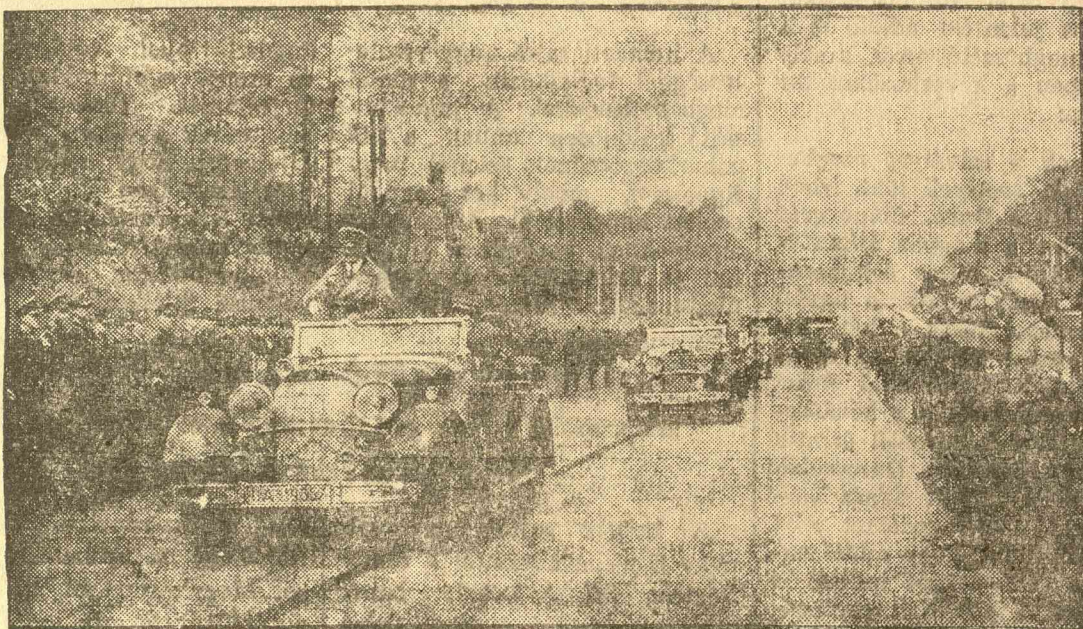
első gazdasági tanácsosa Romániába indul azzal a megbízással, hogy ott illetékes ténnyel tárgyalásokat folytatson az angol-román gazdasági összeköttetések kimélyítésének érdekében.

Leithross számos szakértő kíséretében április 24-én érkezik ukarestbe.

A Sir Frederick Leithross vezetésével Bukarestbe érkező angol gazdasági bizottságban a következők vesznek részt: Albert Edward Lees kereskedelmi minisztérium, Hugh Ellis Roos a clearinghivatal, Cyril Robert és Parke Hamilton, az Angol Bank, Edward Wilder a pénzügyminisztérium, Muriel Leonie Edwards kisasszony a külügyminisztérium kereskedelmi osztálya részéről és még három titkár. A bizottság vezetőjét felesége is elkíséri. Ugyancsak ebből az alkalomból érkezik Bukarestbe Bianu Alexandru, a londoni román kereskedelmi attasé és Danielopol Dimitrie, a Banca Națională londoni képviselője is.

29 halott egy katonavonat kisiklásánál

Kiev, ápr. 21. Berduszer ukrán városka közelében kisiklott egy katonavonat. A szerencsétlenség következtében 29 ember életét veszítette.

Hitler ötvenedik születésnapja

Hitler felavatja Berlin új városrészének, a kelet-nyugati tengelynek első autópáráját.

ALBÁN ÁLLAMFÉRFIAK ARCKÉPCSARNOKA

**AZ ÚJ KORMÁNY GAZDASÁGI MINISZTERE
ROMÁN EREDETŰ ÉS IGAZGATÓJA VOLT AZ
ELBASSZANI ROMÁN ISKOLÁNAK**

Az európai érdeklődés homlokterébe a közelmúlt eseményei révén Albánia került. Az újságolvasó közönség azelőtt vajmi keveset tudott ennek a jelentéktelennek vélt országnak belső ügyeiről és csodálkozva fogadta azokat a neveket, amelyek most megjelentek az albán közélet élén.

Ilyen azonnal Sevket Verlazi Albánia új miniszterelnöke. Sevket Verlazi ma 80 éves és illik annyit tudni róla, hogy 1924-ben egy ízben már Albánia miniszterelnöke volt. — Ugyancsak ő volt az albániai progresszív pártnak az elnöke. Ezt az alakulatot Achmed Zogu feloszlatta. Sevket Verlazi előkelő albán család sarja és nagy földbirtokkal rendelkezik. Albánia központi kerületében, Elbasszánban nem létezik tekintélyesebb férfiú, mint ő. Pályafutásának kezdete még azokra az időkre nyúlik vissza, amikor Albániában török uralom volt. Achmed Zogunak eleinte rendkívül jó embere volt és barátságukat még mélyebbé tette az a körülmény, hogy Achmed Zogu Verlazi leányát vette el feleségül. Amikor az albán király elvált Verlazi leányától, akkor közöttük is elmergesedett a viszony, amely végül is elkéseredett elenségeskedéssé fajult. Achmed Zogu király kíméletlen ellenfelének bizonyult és 1927-ben Tiranában Sevket Verlazi ellen merényletet követtek el. A merénylők valóságos golyózáporral zúdították rá, de a jelenlegi miniszterelnök a csodával határos módon megmenekült és a golyók csak két nüséges kísérőjét küldötték a másvilágra.

A merénylet után Sevket Verlazi visszavonult elbasszáni birtokára és ott várta az eseményeket. A várakozás őt igazolta, ma ő Albánia miniszterelnöke, Zogu pedig nem egyéb, mint egyszerű menekült.

Verlazi miniszterelnök bizalmas munkatársai közé tartozik Becka Anton, aki a jelenlegi kormány gazdasági minisztere. Ennek a miniszternek az a nevezetessége, hogy román eredetű és azoknak a román családoknak sarjadéka, akik Elbasszánban számos telepet alkottak. A bitoliai román liceum kitűnő tanulója volt, aki később az elbasszáni román iskolák igazgatója, — majd pedig felügyelője lett. A mióta Albánia független lett,

Becka Anton minden parlamentnek tagja volt, képviselői vagy szenátori minőségben. Amíg Achmed Zogu és Verlazi baráti viszonyban éltek, addig Becka Anton a király legfőbb munkatársai közé számított. Becka hűséges és kitartó barátjának bizonyult, mert a tiranai merénylet után követte Sevket Verlazit az elbasszáni

száműzetésbe és Achmed Zogu király minden kísérlete, hogy a két hűséges barátot elválassza egymástól, hiábavalónak bizonyult. Pedig Achmed Zogu király sokért nem adta volna, ha terve sikerül. Hol ígérekkel, hol pedig fenyegetésekkel igyekezett Beckával szemben fellépni. Sem egyik, sem másik nem vezetett eredményre

Az albán külügyminiszter

Gemil Dimo, az albán kormány külügyminisztere a szófiai albán követség vezetője volt és ezt a tisztségét hagyta el, hogy átvegye a külügyek irányítását. Azelőtt Albánia londoni meghatalmazott minisztere volt, onnan Rómába került, majd néhány évvel azelőtt Szófiába. Gemil Dimo mindig annak az elméletnek a híve volt, hogy Albániának csatlakoznia kell Olaszországhoz.

Éppen ezért rendkívül sokat tett az albán-olasz barátság érdekében és számos egyezmény megkötésénél közre működött. Ezenkívül Verlazi miniszterelnök veje is. Az összes albán diplomaták közül talán ő volt a legelső, aki Mussolini olasz miniszterelnököt az olasz csapatok bevonulása alkalmával mint az albán nép megmentőjét és újjászervezőjét táviratilag üdvözölte.

Most, amikor Sevket Verlazi miniszterelnök lett, jobb munkatársat nem is választott volna maga mellé, mint Becka Anton, aki időközben számtalanszor bebizonyította, hogy különösen gazdasági téren számítható komoly tényezőnek. Becka Anton több vállalatot létesített, amelyek kivétel nélkül virágzásnak indultak annak ellenére, hogy a hatóságok igyekeztek akadályokat gördíteni útjukba.

Érdekes tagjai a kormánynak Kolochi Ernest dr., aki a páduai egyetem doktora és aki a római egyetem albán tanszékének előadója. Amikor Sevket Verlazi lett Albánia miniszterelnöke, Kolochi dr. is hallgatott a hazai hívó szóra, elhagyta egyetemi tanszékét, hogy átvegye a nemzetnevelés-ügy irányítását Albániában.

Az albán regénynek ezzel vége szakadt. Achmed Zogu és Geraldine grófnő, a „püspödi királyné” hír szerint kíséreltek együtt Törökországban telepedni le. Tiranát már közvetlen légi vonal köti össze Rómával, az albán vezetők pedig azzal a kérelemmel fordultak Mussolinéhoz, hogy alakítsa meg Albániában is a fasiszta pártot.

HITLER AZ AUSZTRIAI CSAPATTESTEKNEL

Mielőtt 50-ik születésnapjának megünneplésére Berlinbe érkezett volna, Hitler inspekciót tartott az Ausztriában gyarmatosított csapatoknál. Hitler fogadja a tábornokokat.

Halálos szerencsétlenség egy petrozsényi bányában

A robbantómestert saját gyázatatlansága megölte

Petrozsény, ápr. 21. A petrozsényi szénbányatársaság petriai bányájában tegnap halálos szerencsétlenség történt. J. Wiedmann robbantómester dinamitokat helyeztet le a robbantáshoz. A dinamitpatronok előírás szerinti gyújtózsinege másfél méter hosszú, azonban a zsinegek valamely oknál fogva nem akartak meggyulladni és ezért Wiedmann lerövidítette azokat. A rövidítés következtében a robbanás váratlanul hamar állt be és megölte a könnyelmű robbantómestert, két másik bányászt pedig könnyebben megsebesített. A hatóságok megejtették a hivatalos vizsgálatot, majd megadták az engedélyt Wiedmann eltemetésére.

Makulatura

újságpir nagy tételben is kapható

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz.

Hitler úgy akarta, hogy Olaszország kezdje a háborút

Németország igyekszik kiélezni az angol-olasz ellentéteket

Az „Universul” londoni tudósítója, Augur angol újságíró a nemzetközi helyzetet a következőképpen elemzi — London megvilágításában.

„Chamberlain legutóbbi beszédében világosan kijelentette, hogy Mussolinin a sor, hogy bebizonyítsa tetteivel őszinteségét a földközi tengeri statusquo és a békét illetően.

Chamberlain magatartását Mussolinivel szemben — minden ellenkező értesülés mellett — igazolja mindaz, amit a Berlin-Róma tengely belső feszültségéről tudunk. Egy előző cikkemben rámutattam már arra, hogy

Hitler az albániai akció miatt elégedetlenségét fejezte ki Mussolinivel szemben.

Sokat gondolkoztam ezen a ponton és új értesülések alapján új részleteket közölhetek. Előbb azt hittem, hogy Hitler azért elégedetlen, mert Mussolini albániai akcióját az ő előzetes megkérdése nélkül bonyolította le. Most azonban azt kell hinnünk, hogy az ellentét onnan származik, hogy

Mussolini nem akarta az albán kérdést ürügyül felhasználni Anglia elleni viaszály okául.

Komoly indokok szólnak amellett, hogy Hitler valóban azt szeretné, hogy előbb Olaszország keveredjen háborúba Angliával és Németország csak azután lépjen akcióba, mert csak így látja biztosítva, hogy a két tengelyhatalom valóban egymás oldalán lép háborúba. Hitler még mindig attól tart, hogy

Mussolini az utolsó pillanatban kiugrik a fengelyből.

Ezért szeretne volna, hogy ha Albánia megszállása a Földközi tengeren valódi konföderáció kiinduló pontját képezte volna. Mussolini azonban engedékenynek mutatkozott Görögország iránt, amelynek Anglia kezességét nyújtott. Ez pedig nem vágott össze Hitler terveivel, aki háborúba akarta beugratni Itáliát. Ha ez a feltevés helyes, rövidesen

újabb német kezdeményezés tanúi leszünk, amely Olaszország és az angol-francia megegyezés államai közötti szakításra fog vezetni.

Például nem lehetetlen elképzelni, hogy

a Földközi tengerre kifutott egyik német hadihajó támadást fog intézni egy angol, vagy francia hajó ellen.

Az olasz flotta akkor kényte-

len lesz beavatkozni a német hajó javára.

Ne higgyük, hogy Chamberlain valóban át van hatva attól az optimizmustól, amely legutóbbi beszédében nyilvánult. Valójában Chamberlain tudja, mit várhat. A Fo-

reign Officere tömegesen érkeznek a bizalmas értesülések. A kormány ismeri a békét veszélyeztető helyzet valódi akadályait. Az angolok szokása azonban az, hogy nehéz helyzetben inkább mérséklék kifejezéseiket, semhogy tuloz-

zák a vészelyt. Angolul „understatement”-nek nevezik ezt.

Időközben azonban fel kell jegyeznünk, hogy Angliában a közvélemény egyre inkább sürgeti a kormányt, hogy tisztázza a jelenlegi helyzetet, amely határozottan megállapozza a normális életet és kenyérkeresetet.

A kormány természetesen ellenáll, amíg lehet, a türelmetlenség légkörével szemben. Mégis a kormány is érzi ezt a légkört és akár akarja, akár nem, tónusa Németországgal szemben szigorúbbá válik.

HOGYAN HALT MEG ELHAGYATVA EGY KÓRHÁZBAN KUBA VOLT DIKTÁTORA?

(Newyork.) Néhány héttel ezelőtt a floridai Miami egyik kórházában mindenkitől elhagyatva meghalt egy délamerikai állampolgár, Gerardo Machado tábornok, akinek döntő szerepe volt Cuba délamerikai állam utóbbi éveinek történetében. Machado tábornok karrierje és bukása egy merész politikai karrier érdekes és tanulságos története.

Machado tábornokot a növekvő népszerűtlenség vitte a diktatura útjára. A Adiktatorikus kormányzást gazdasági válság követte és egymást érték a sztrájkok, valamint a forradalmi megmozdulások. Machado radikális eszközökkel igyekezett letörni az ellenséges közhangulatot és a helyzete egyre kritikusabbá vált. Politikai ellenfeleit, akik mozgalmat szerveztek megbuktatására agyonlővette, a sajtószabadságot megszüntette és nemcsak az egyetemeken, hanem a középiskolákban is szünetet rendelt el miután az ifjuság állandó tüntetéseket rendezett ellene.

1933. nyarán az elnyomás már annyira fokozódott Cubában, hogy az Egyesült Államok is beavatkozott és igyekeztek rávenni Machado elnököt, a radikális kormányzati eszközökkel való szakításra. Machado azonban visszautasította a külső beavatkozást és folytatta a harcat népével. A drákói intézkedések sem tudták elnyomni a kitöréssel fenyegető tömeghangulatot. Machado elnök kezéből kicsuszott a végrehajtó hatalom is, mert a hadsereg is ellene fordult. 1933 augusztusában a hadsereg vezetői közölték vele, hogy ha nem hagyja el az elnöki palotát, a katonaság nyílt akcióba kezd és megostromolja a palotát. Machado elnök látta, hogy ura ma összeomlott és menekülésre szánta el magát.

Ekkor már egész fővárosa, Havanna forrongott és a diktátor versenyt futott a halállal, mikor a repülőterre hajtatott de sikerült elmenekülnie.

Machado Nyugatindiaiba menekült és az ottani hatóságok

kat csakhamar elérte az új cubai kormány megkeresése, a mely gyilkosságok és sikkasztás büntette miatt kérte letartóztatását és kiadását.

A külföldi hatóságok azonban nem adták ki a volt elnököt, aki azóta megfordult Canadában, Németországban, az Egyesült Államokban, Franciaországban, ahová mindenüvé követte a cubai kormány körzése és bár egyetlen állam sem szolgáltatta ki a volt elnököt, hazájának, Machado egészséget megtörte az üldözéssel járó sok izgalom. Legutóbb 1937. novemberében kérték kiadását amikor egy newyorki kórházban súlyos betegen feküdt. A következő hónapban a cubai képviselőház kegyelmi kérvényt szavazott meg a volt rezsim hívei számára és az amnesztiát kiterjesztették Machado elnökre is. Azóta Cuba nem kérte külállamoktól a volt elnök kiadását.

Machado volt elnök 65 éves korában meghalt Miami-ban.

A munkanélküli munkája

Eldugott egy gombostűt a szalmakazalba -- azután megkereste

Amerikában tizenkétmillió ember van munkanélkül, akik minden alkalmat megragadnak arra, hogy szerencsétlen helyzetükre a figyelmet felhívják. Egy elkészeredett munkakereső most — mint amerikai lapokban olvassuk — érdekes ötlettel próbált keresethez jutni. Kiment egy farmra és egy szénaboglya tetejére feldobott egy gombostűt. Aztán hozzáfogott, hogy megkeresse. Napokon át kutatott, szinte szálan-kint átrakták az egész hatalmas szénaboglyát, míg végre megta-

lalta. Jegyzőkönyvet vettek fel és hitelt érdemlő tanúk aláírásával megerősítve, elküldte a Smithsonian Institute-nak. Ez az intézet — egy vagyonszerzési amerikai alapítása — azokat jutalmazza munkájukért, akik a tudományos kutatás terén figyelemreméltó eredményt értek el. Az intézet azonban munkanélküli teljesítmény nem találta jutalomra alkalmasnak. Munkaügyi bírósághoz utalta a kérést s a bíró úgy döntött, hogy ezért a munkáért nem jár díjazás. Azért nem

mert a munkás a gombostűt maga rejtette el, tehát felesleges és haszontalan munkára pazarolta energiáját. Ha más rejtette volna el, megtalálása abszolút önkéntes munka lett volna s mint ilyen, méltó arra, hogy megfelelő jutalomban részesüljön.

Staniol-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Edő cégnél, Piafa Mihaj Viteazul 4.

Amerikai szeszcsempészt és pénzhamisítót tartóztattak le Bucurestiben

Egy soffőr utján akarta értékesíteni a hamis dollárokat

Bucuresti, ápr. 21. Bucurestiben, a feketetőzsdén néhány nappal ezelőtt letartóztatták Dumitru Cismasiu nevű soffőrt, aki hamis dollárokat akart eladni. Kihallgatásakor elmondta, hogy a hamis dollárokat egy rokonától kapta, aki Porumbel községben korcsmáros, szintén Cismasiunak hívják és nemrég jött haza Amerikából. A rendőrség kihallgatta az amerikai Cismasiut is, aki kijelentette, hogy még külföldön vette a kérdéses dollárokat és csak később jött rá, hogy azok hamisak. Valóban ő adta oda a soffőrnek, akivel

azonban közölte, hogy a pénz hamis és így nem értékesíthető.

A rendőrség a korcsmáros vallomását igazoltnak látta, anélkül is inkább, mivel az többszörös milliomos és így aligha tehető fel, hogy néhány ezer leiert ilyen büntübe kívánjon keveredni és a soffőr ellen megindította az eljárást, ugyanakkor azonban értesítette az amerikai követséget is, amely viszont jelentést küldött az Egyesült Államokba az ügyről. Tegnap aztán megérkezett az amerikai rendőrség szenzációt keltő válasza, amely szerint a

milliomos Cismasiu két évvel ezelőttig Amerikában élt, még pedig szeszcsempészből, pénzhamisításból és szélhámoskodásból. 1937-ben le is tartóztatták, akkor azonban kaució ellenében szabadlábra helyezték és azóta eltűnt.

Az amerikai rendőrségi jelentés természetesen lényegesen megváltoztatta a bucuresti nyomozás menetét is és a milliomos, korcsmáros, szeszcsempész és pénzhamisító porumbeli Cismasiu ellen is megindították a vizsgálatot.

Tűz egy fővárosi moziban

Bukarest, ápr. 21. Tegnap a főváros egyik kis mozgóképszínházában, a „Doina” moziban tűz támadt. Közvetlenül az öt órás előadás kezdete után a gépkamrában rövidzárlat keletkezett és a felhalmozott gyúlékony filmkötetek folytán a tűz gyorsan terjedt. A teremben mindössze husz ember tartózkodott, úgy hogy pánik nem keletkezett, de dacára, hogy a tűzoltók percek alatt megjelentek a helyszínen, a lángok átterjedtek a két szomszédos épületre is. Csak másfélórás megfeszített munka után sikerült megfékezni a tüzet, amely mintegy háromszázezer lei kárt okozott.

Fennmaradnak az eddigi adóízelési kedvezmények

A pénzügyminisztérium értesítette az adóhivatalokat, hogy azok, akik június 30-ig egész évi adókat kifizetik 7 százalékos engedményben részesülnek míg azok, akik a negyedévi adót május 15-ig fizetik ki 5 százalékos kedvezményt kapnak. Aki az évnegyed végéig nem fizet, a következő negyedben a hátralékot 2 százalékos növeléssel tartozik fizetni.

Bubópestis Tuniszban

Bukarest, ápr. 21. Tunisz kikötőjében bubópestis járvány ütötte fel a fejét. Ezért a romániai kikötőhatóságok úgy rendelkeztek, hogy Tunisz felől csak a sulinaí és konstancai kikötőben vethetnek horgonyt a hajók és azoknak úgy utasai, mint személyzete és árukészlete hat napos vesztégár alá esnek.

Saját termésű

FAJBOROK

kisüsti pálinkák olcsó árban

1 liter jó asztali bor 10 Lei

6 „vételnél 9 Lei

Marghitai Uradalom borlerakata

Piața Mihai Viteazul 1. Müncheni pa. ota

A magyar Népközösség vezetőinek fontos tárgyalásai a fővároshan

Bucuresti, ápr. 21. Bánffy Miklós gróf, Szász Pál és Teleky Ádám gróf hétfő óta Bucurestiben tartózkodnak. A Népközösség vezetői fontos tárgyalásokat folytattak először Dragomir Silviu kisebbségi miniszterrel, majd Calinescu miniszterelnökkel. Szerdán Calinescu miniszterelnök és Dragomir Silviu kisebbségi miniszterrel együtt fogadták a Magyar Népközösség vezetőit, akikkel hosszasan tárgyaltak. Bucuresti tudósítónk úgy értesült, hogy nagyfontosságú megegyezésről van szó.

A tárgyalásokról a Romániai Magyar Népközösség az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Az utóbbi idők különböző eseményei szükségessé tették, hogy a magyarság vezetői felferessék az illetékes kormánytényezőket. Szerdán délelőtti gr. Bánffy Miklós, a Népközösség elnöke és a Front igazgatósági tagja és Szász Pál, a Front igazgatósági tagja több mint egy órás megbeszélést folytattak Silviu Dragomir kisebbségi miniszterrel, mely alkalommal szönyegre hozták a romániai magyarság legégetőbb, megoldásra váró kérdéseit.

Szerdán délután viszont — Bánffy Miklós és Szász Pál hosszas kihallgatáson jelentek meg Calinescu Armand miniszterelnöknél. A magyar vezető férfiak tárgyalásainál jelen volt Dragomir Silviu kisebbségi miniszter is. Felhozták a magyarság számos sérelmét és szóvá tették több jogos kívánságát. A kormányelnök egyes kérdésekben intézkedett.

Calinescu tárgyalásai a német Népközösség megbízottjaival

Bucuresti, ápr. 21. Az Új-
versal jelenté: Hans Heide, a

a Romániai Német Népközösség megbízottja felkereste Armand Calinescu miniszterelnököt és feltárta a német kisebbség kívánságait. A miniszterelnök nyomban intézkedett.

Idegen nyelvnek minősíthető-e Szabadkán a magyar nyelv?

Szabadka, ápr. 21. Szabadka város képviselőtestülete a magyar tagok indítványára legutóbb, közgyűlésen felmentette a magyar műkedvelő előadásokat az idegen-nyelvű előadásoktól. — Husz év óta ugyanis fennáll egy rendelet, mely szerint az idegennyelvű előadásokra egy külön illetéket rótt ki a város.

A magyar képviselőtestületi tagok hivatkoztak arra, hogy Szabadkán a magyar nyelv semmiesetre sem tekinthető idegen nyelvnek, miután a lakosság tekintélyes része magyar, ennél fogva igazságtalan,

hogy kulturális előadásait ilyen illetékek terheljék. — A képviselőtestület az indokolást magáévá tette.

Két tag azonban, dr. Dimitrijevic Dragomir és dr. Tesics László ügyvédek megfellebbezték a közgyűlés határozatát, a báni hivatalhoz arravaló hivatkozással, hogy Szabadka, mint minden város az országban, — jugoszláv, ennél fogva minden egyéb nyelv idegennek tekintendő.

A város magyarsága érdeklődéssel várja a báni hivatal határozatát.

Revolveres banditák rablóátmadása egy lugosi gyáros lakásában

Összekötözték a gyáros feleségét és 40 ezer lejt raboltak el

Lugos, ápr. 21. Vakmerő revolveres betörés történt tegnap Lugoson Pfeiffer Ede gyáros házában. Éjszaka a gyáros és feleségét álmából két revolveres betörő ébresztette fel. A betörők egyike a gyáros feleségét kötözte össze, a másik pedig revolverével sakkban tartotta Pfeiffert, elvett tőle a

pénzszekrény kulcsát, kinyitotta a kasszát és abból nyolcvan ezer lei készpénzt és negyven ezer lei értékű tárgyat emelt el, majd mind a két betörő eltűnt. A rendőrség még az éjszaka folyamán kiszállt a helyszínre és megállapította, hogy a betörést gondosan előkészítették. A gyáros az este vendégeit fog-

dott és a két betörő ez alatt osont a házba, ahol elbujtak. Rejtekhelyükön egy üveg cukorkát, ételmaradékokat és egy télikabátot találtak, amely előző nap tűnt el Pfeiffer szomszédjának, Gerőnek a házából. A rendőrség reméli, hogy a vakmerő revolveres betörőknek rövidesen nyomára akad.

SPORT

Az angol-román válogatott előtt játszik le az Unirea kupa döntőjét

Az Unirea Kupa bizottsága megállapította az ifjúsági kupa mérkőzések végleges programját: Ezek szerint május 7-én: Nagyvárad—Szeben Nagyvára-

den, Csernovic—Bukarest Csernovicban. Május 24: döntő a győztes csapatok között. — A döntőt a román—angol meccs előtt játszik le.

Ki lesz a román-jugoszláv mérkőzés bírója?

Scarpi olasz, Pfütznér svájci és Boronkai magyar bírót ajánlotta a labdarúgószövetség a jugoszlávoknak a Románia—

Jugoszlávia válogatott mérkőzés vezetésére. A mérkőzést a belgrádi és bucaresti rádióállomások közvetíteni fogják.

Argentina és Brazília vállalják az 1942-ik évi labdarúgó világbajnokság megrendezését

Buenos-Airesből jelentik: — Rimetnek, a FIFA elnökének délamerikai békítő utja teljes sikerrel járt. A délamerikai államokat a FIFA elnöke egyrészt kibékitette egymással, másrészt biztosította közreműködésüket a nemzetközi szövetségben, sőt Brazília és Argentina szövetségei már formális ajánlatot adtak arra is, hogy közösen megrendezik az 1942-ik évi világbajnokságot is, — melynek főbb mérkőzéseinek a

színhelyül Rio de Janeirot, San Paulot, Pernambuco, Bahiat, Buenos Aires, Rosariot, La Platát és Cordobát jelölték ki.

A németek ajánlata mellett most már a két délamerikai állam jelentkezése a legkomolyabb a világbajnokság megrendezésére és csaknem bizonyosra vehető, hogy a rendezés jogát a délamerikaiak fogják megkapni.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés ára 10 szög 20 lei — minden további szó 2 lei. — Előfizetési díj havonta 40 lei. — Megjelenik mindennap.

POSTA

Fényképei
nagyon olcsón és nagyon jól
szavatosság mellett
Róna fényképész
műtermében kaphat
Régi képekről ártó nagytárolt
Str. Alexandri No. 4.

ÁLLÁS

Intelligens jómodoru ügynököknek szép jövedelmet biztosítunk helyi foglalkozással. — Cim a kiadóban. 1126

Mindenes főzőnőt május elsejére felvesznek. Dr. Farkas, Str. Alexandri No. 12a. 1214

Bihar és Szt. János községek (Jud. Bihor) részére ügyes megbízható laparust jó keresettel felvesz a „Magyarország”. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Tűrtől javítást szakszerűen, gyorsan és olcsón végez a Pásztor Ede cég. 613

VÉTEL-ELADÁS

Eladó nagyon szép ebédülő perzsa szőnyeg. Cim a kiadóban. 1114

Eladó fekete női kosztüm és fekete kabát kis alakra. Cim a kiadóban. 833

Selejtes kreppapír tekercsenként leszállított árban kapható különböző színekben a Pásztor Ede cégnél.

KÜLÖNFÉLE

Elveszett egy árusítási igazolvány Nicoraş Gheorghe névre kiállítva, valamint Panda Filip betegsegélyző nyugta. — Megtaláló hozza a kiadóhivatalba, ahol jutalomban részesül. 1220

LAKÁS

Egy uccai szoba, konyha és fűtőkamara kiadó. Str. Scoalei 20. 1211

Kétszobás modern uccai lakás, konyha és fürdőszoba használatra kiadó. Sas palota, III-ik emelet, Győrfa.

Jogerősen háromhavi fogházra ítélték Féja Géza író

Budapest, ápr. 21. A kuria Töreké-tanácsa ma foglalkozott végső fokon Féja Géza „Viharsarok” című szociográfiai könyve miatt indított igaztási és nemzetgyalázási perrel. A törvényszék annak idején a könyv első kiadása miatt öt-hónapi fogházra ítélte az író. A tábla felmentette Féja Gézát a vád alól, míg a kuria mai tárgyalásán háromhónapi fogházra, kétévi hivatalvesztésre és kétévi politikai jogvesztésre ítélte a Viharsarok szerzőjét.

— Börtönből megszökött betörőt fogott el a szalmári rendőrség. A rendőrség bünygyi osztálya szerdán reggel elfogta Murvai Sándor nagyváradi illetőségű hírhedt betörőt. — Murvait legutóbb Szamosújváron kétévi börtönrre ítélték, de megszökött a börtönből és azóta Erdély különböző városai-ban bujkált. Kiderült, hogy az elfogott szökevény szalmári tartózkodása alatt négy betöréses lopást követett el. Murvait akkor fogták el, amint a Gőzfürész állomásán fel akart szállni a Nagyváradra tartó vonatra. A veszedelmes betörő kihallgatása még tart.

Rádió műsor

SZOMBAT.

BUCURESTI. 7 Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok 12 Tarka zene lemezekről. 13 Időjelzés, közlemények, sport-hírek, vizállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közben sport-hírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek, időjárás-jelentés, rádióhíradó. 14.30: Gramofon. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 17 Országór óra. 18.15 Öröm és jókedv óra. 19.15 Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17 Előadás. 19.45 Előadás. 20 Zenei előadások. 21 A rádió üzenetei. 21.15 Az Atheneul Roman nagy hangverseny orgonájának felavatása. — Szünetben sport-hírek. 22.45 Bécsi egyveleg. 23.05 Hírek. 23.15 Predescu zenekar hangv. 23.45 Hírek külföldre francia, olasz és angol nyelven.

BUDAPEST I. 7.45 Torna, hírek, hanglemezek. Utána éternd, közlemények. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 13 Déli harangszó. 13.10 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.30 Hírek. 17.15 Elbeszélés. 17.45 Pontos időjelzés időjárásjelentés, hírek. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Énekkar. 18.40 Postászenekar. 19.07 A rádió postája. 19.50 Cigányzenekar. 21 Hangjáték. 22.40 Hírek. 23 Énekszá-mok zongorakísérettel. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Táncle-mezek. 1.05 Hírek.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA
PIATA MIHAI VITEAZUL 4

A TITOKZATOS HINDU

— Regény — 57

— Bocásón meg Mrs. Morley — mondta — de a feleségem érkezett meg ma éjszaka, éppen akkor, amikor Morleys Hallban a szép tűzijáték volt. És a péklegény biztosított arról, hogy Madame friss és egészséges, mint mindig — hát ezért csak délután akartam átnézni.

— Ugy? Szóval a felesége érkezett meg? — jegyezte meg az asszony enyhébben. — Ezt természetesen meg kell értenem.

Mrs. Bab sietve járt végig házról-házra, hogy az izgalmas éjszakai eseményeket előadja. A barátnők magukra hagyták férjeiket és gyermekeiket, csak vele törődtek és újra, meg újra megnézték, hogy valóban életben van-e?

Tíz perc múlva az egész község tudta, hogy milyen hősiességgel viselkedett. De már két perccel a megbeszélte idő előtt a templomnál volt, amely mögött a skótot éppen levélolvadás közben találta a félreeső padon.

— Jó híreket kapott? — kérdezte, miközben kíváncsian a padon fekvő boríték felé pislogott.

— Csak holmi üzleti közlemény — válaszolt a férfi. — Kicsi a levelezésem.

— Az enyém se nagyobb — mondta az asszony. — Az írogatásnak nincs sok értelme, hisz az ember úgy sem mondhat el egy levélben mindent, amit akar... A barátja fényleg elküldte az újságokat?

Mr. Macgregor szeretettel vette hóna alá a vastag csomagot.

— Igen — mondta ragyogva amikor utnak indultak — most megint lesz olvasnivalóm néhány napra.

— Nem is hiszi, mennyire örülök, hogy a szomszédunk lett — vallotta be Mrs. Bab őszintén. — Éppenugy valami kellemetlen embernek is támadhatott volna az az ötlete, hogy Morleys Driftben nyaraljon s az szörnyű lett volna. Már az a gonosz tekintetű, csunya nevetésű Derrick sem tartozik ide. Mike-ól nem akarok semmit sem mondani, mert ma reggel derlé sen viselkedett s végeredményében nem tehet arról, hogy olyan a gazdája. Képzeld csak el, mihez fognék a tegnapi szörnyű éjszaka után, ha maga nem lenne itt. Biztosan a végzet küldte épp Morleys Driftbe.

— Talán — ismerte be a skót. — A vonatról pillantottam meg egyszer véletlenül csinos házikókat és mindjárt megtetszetek.

Az asszony piros arca egy fokkal sötétebbre vált s mély halgatásba merült.

(Folyt. köv.)